

Veterinärens möjlighet att agera vid misstanke om införsel av djur som inte uppfyller införselkraven

Foto: Linnéa Pettersson/Scandinavbildbyrå

Veterinärens möjlighet att agera vid misstanke om införsel av djur som inte uppfyller införselkraven

Du som veterinär har tystnadsplikt¹ gentemot dina kunder. I vissa fall gäller inte tystnadsplikten:

- Om djurägaren medger att du kontaktar oss och lämnar uppgifterna.
- Om du har en lagstadgad anmälningsplikt.

Till exempel har du enligt epizootilagen en skyldighet att anmäla om du har anledning att misstänka att ett fall av epizootisk sjukdom har inträffat. Detta kan bli aktuellt om du till exempel får in en hund till din klinik som kommer från ett land där rabies är vanligt förekommande och hunden inte är legalt införd i Sverige – då kan det finnas risk att hunden har rabies. Det kan du alltså anmäla till Jordbruksverket utan hinder av tystnadsplikten.

Det är du som enskild veterinär som efter en bedömning i varje enskilt fall avgör om anmälningsplikten enligt epizootilagen eller annan lag/förordning (och därmed rätten att bryta tystnadsplikten) är tillämplig eller inte. Endast det faktum att det rör sig om ett djur som förts in i strid med införselreglerna bryter inte tystnadsplikten.

Frågan att ta ställning till är – har jag anledning att misstänka att ett fall av epizootisk sjukdom har inträffat? Här finns några riktlinjer som kan vara till hjälp:

- Om djuret visar symptom som kan tyda på rabies, och kommer från ett land där rabies förekommer och inte är vaccinerat, är det definitivt anmälningsplikt.
- Även om djuret har dokument som visar på vaccination, kan det föreligga misstanke. Det kan till exempel vara om djuret bara har en vaccination eller om det finns anledning att misstänka att dokumenten inte är korrekta.
- I vissa fall kan det föreligga en misstanke även om djuret inte visar symptom:
 - Om djuret kommer från ett s.k. högriskland och det saknas information om rabiesvaccination kan man i en riskbedömning komma till slutsatsen att det är en alltför hög risk för att inte klassificeras som en misstanke.
 - Om djuret kommer från ett s.k. högriskland och det finns handlingar som i och för sig visar att djuret har vaccinerats, men handlingarna bedöms inte vara tillförlitliga.
- Om ett djur varit i Sverige i mer än fyra månader utan att visa symptom bedömer Jordbruksverket att risken är så låg att vi inte vidtar några åtgärder, oavsett djurets ursprung.

Även om du har tystnadsplikt kan du ringa Jordbruksverket och rådfråga på ett generellt plan, utan att lämna ut några uppgifter.

¹ Med tystnadsplikt menas i denna broschyr även den s.k. uppdragssekretessen för statligt anställda veterinärer (se 31 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen).

Om du står med en hund framför dig, som du misstänker är illegalt införd, har du alltså två omständigheter som gör att det är ok att ta kontakt med Jordbruksverket för att informera om detta:

- **Du har ett medgivande från djurägaren.**
- **Fallet omfattas av anmälningsplikt enligt lag eller förordning. Hit räknas anmälningsplikten som finns i epizootilagen.**

Hantering av djuret på kliniken

- Föreligger minsta risk för rabies är det viktigt att upplysa djurägaren om detta! Jordbruksverket har ett informationsblad om rabies riktat till djurägare. Detta kan Jordbruksverket skicka till din klinik för att ni ska kunna lämna ut det till djurägaren.
- Du bör även upplysa djurägaren om att den har ett strikt djurägaransvar vilket innebär att djurägaren är ansvarig om djuret bär på smitta och sprider det till andra. Därför kan det vara befogat att informera om åtgärder som djurägaren kan vidta för att minska risk för smittspridning. Om man önskar stöd i detta kan det underlag som Jordbruksverket har tagit fram om hemisolering användas.
- Huruvida du vill behandla djur med potentiell smittrisk är upp till dig att avgöra. Tänk även på att otillräckligt vaccinerade djur kan utgöra en smittrisk.
- Om djurägaren är orolig för sitt djur får den gärna kontakta Jordbruksverket via 036-15 50 00.
- Om du eller djurägaren är orolig för er egen hälsa, kontakta smittskyddsläkaren i er region.
- Om det inte finns giltiga införselhandlingar (pass eller veterinärintyg) kan ni upplysa djurägaren om att djuret inte kan resa.
- Jordbruksverket anser inte att det är lämpligt att utfärda nytt pass till ett djur som inte uppfyllde införselkraven när det fördes till Sverige förrän djuret har varit tillräcklig länge i Sverige för att inte utgöra en smittrisk. Jordbruksverket kan hjälpa till med bedömningen angående risk för olika länder.

Vad kan du göra?

Fundera på om du har en möjlighet att ha ett medgivande redan i bokningen som under-tecknas av djurägaren. Medgivandet kan till exempel formuleras såhär:

Jag medger att den information som finns i journalerna samt kopior på djurets identitets- och resehandlingar får lämnas till Jordbruksverket och/eller Tullverket om felaktigheter eller brister upptäcks i djurets identitetshandlingar eller annan dokumentation. Detta sker i syfte att följa upp misstänkt illegal införsel av djur samt för att förebygga spridning av allvarliga sjukdomar.

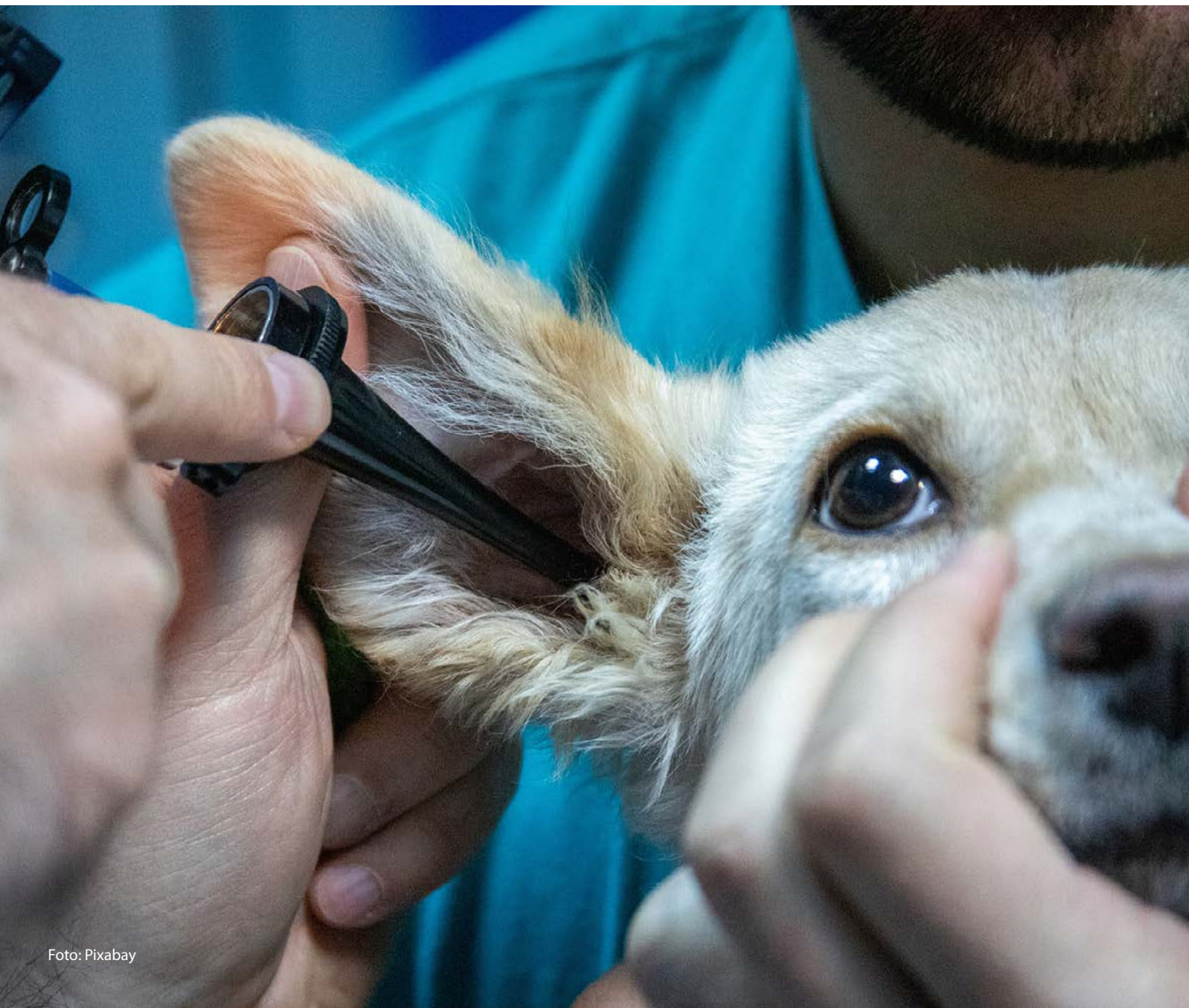
Detta gör att tystnadsplikt, sekretess eller GDPR inte längre hindrar att du lämnar in uppgifterna till myndigheterna.

Mer information

Kontakta Jordbruksverket om du vill ha mer information om vilka länder som betraktas som högriskländer för rabies.

Du hittar information om vad som krävs för införsel av djur till Sverige från olika länder här:
<https://jordbruksverket.se/djur>

Du hittar information om giltiga EU-pass för hundar här:
<https://jordbruksverket.se/djur/hastar-och-sallskapsdjur/hundar/resor-och-handel-med-hundar-mellan-lander/ta-in-hundar-till-sverige/ta-in-hundar-fran-eu-lander-och-fran-andorra-island-liechtenstein-monaco-nordirland-norge-san-marino-schweiz-och-vatikanstaten>

**Jordbruks
verket**

Jordbruksverket
551 82 Jönköping
Tfn 036-15 50 00 (vx)
E-post: jordbruksverket@jordbruksverket.se
www.jordbruksverket.se

OVR460